

Afwegingskader doorgang onderwijs i.v.m. COVID-19 blok 1 2021-2022

Vastgesteld door het college van bestuur op 6 juli 2021.

Doel afwegingskader

Door de uitbraak van COVID-19 in Nederland zijn er binnen de Universiteit Utrecht (UU) vragen of en hoe onderwijs¹ door kan gaan. Dit afwegingskader biedt een instrument om deze vragen te beantwoorden.

Uitgangspunten afwegingskader

Het doel van de Universiteit Utrecht is om kwalitatief hoogstaand onderwijs te bieden. Dat kan niet altijd op dezelfde manier als voor de COVID-19 uitbraak, maar de UU wil er alles aan doen om onderwijs toch door te laten gaan. De UU hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- Overheidsrichtlijnen: de UU volgt de adviezen van het kabinet, RIVM, WHO en Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Studievertraging: de UU wil studievertraging van studenten zoveel mogelijk voorkomen.
- Rechtsgelijkheid: we willen binnen de UU en landelijk studenten zoveel mogelijk gelijk behandelen.
- Kwaliteit van onderwijs: de UU wil onderwijs bieden dat ten minste van voldoende niveau is.
- Werkdruk en welzijn: er is expliciete aandacht voor de werkdruk van docenten en ondersteunend personeel en voor het welzijn van studenten.
- Privacy: de privacy van personen moet voldoende worden geborgd.

Wie beslist?

In afstemming met de faculteiten is, i.v.m. COVID-19 uitbraak, de keuze om onderwijs al dan niet door te laten gaan, gecentraliseerd bij het College van Bestuur zodat er een uniforme lijn is binnen de UU. Het CvB verleent indien nodig nieuwe mandaten. Afwijkingen van het kader zijn alleen mogelijk na goedkeuring van het CvB.

Welke besluiten zijn reeds genomen?²

De meest recente informatie over de genomen besluiten kun je op deze internetpagina vinden:

<https://www.uu.nl/informatie-coronavirus>

Actuele ontwikkelingen

Voor blok 1 2021-2022 wordt uitgegaan van onderwijs op locatie, waarbij de 1,5 meter maatregel wordt losgelaten. Wel is er een maximum groepsgrootte van 100 studenten voor het onderwijs. 13 Augustus volgt het definitieve besluit vanuit de overheid over het loslaten van de laatste beperkende maatregelen.

Vanaf begin mei zijn op vrijwillige basis gratis zelftesten beschikbaar voor medewerkers en studenten die naar locatie willen komen en geen klachten hebben. Meer informatie over de testen en hoe je deze bestelt staat op www.zelftestonderwijs.nl.

Uitgangspunten blok 1

In blok 1 bieden we onderwijs aan met maar één beperking en dat is een maximale groepsgrootte van honderd personen.

Op hoofdlijnen is het kader als volgt samen te vatten:

- We gaan uit van onderwijs op locatie, met als uitzondering een maximale bezetting van een collegezaal van honderd studenten.
- We verwachten de studenten en docenten op de locatie waar het onderwijs wordt gegeven.
- Indien het onderwijs op locatie is gepland, wordt er niet aan docenten gevraagd om parallel ook onderwijs op afstand te verzorgen.
- Studenten die geen onderwijs op locatie kunnen of willen volgen, voor onderwijs waar een aanwezigheidsplicht voor geldt, nemen contact op met de studieadviseur van de betreffende opleiding of volgen de procedure die op de studentensite van de opleiding staat vermeld.
- Docenten die geen onderwijs op locatie kunnen geven, nemen contact op met hun leidinggevende.
- Indien studenten geen toetsing op locatie kunnen of willen doen, dan nemen ze contact op met de examencommissie.

¹ Inclusief onderwijs voor professionals.

² Met UCU en UCR zijn enigszins afwijkende afspraken gemaakt omdat studenten wonen en studeren op de campus.

- Indien er een nieuwe lockdown komt, dient er snel geschakeld te kunnen worden van het scenario 'campus lite' of 'virtuele campus', afhankelijk van de overheidsrichtlijnen. Dit betekent dat er bij het ontwerp van het onderwijs op locatie moet worden nagedacht hoe het onderwijs kan worden vormgegeven als het onderwijs toch op afstand moet plaatsvinden.
- Ook bij het geven van onderwijs op afstand houden we vast aan het timeslotmodel, mits dit mogelijk is op basis van landelijk overleg en overleg in de veiligheidsregio. Zie deze internetpagina voor uitleg over het timeslotmodel: <https://students.uu.nl/praktische-zaken/in-en-uitschrijving/inschrijven-cursussen>.

Daarnaast is voor toetsing het volgende besluit genomen:

- Als studenten vanwege quarantaine niet de mogelijkheid hebben om de toets op locatie te maken, behouden zij hun recht op een eerste toetskans (en op een reparatietoets). Opleidingen kunnen in dat geval studenten de mogelijkheid bieden om de toets via online proctoring te maken, indien dit technisch en qua ondersteuning mogelijk is. Indien de student de toets niet via online proctoring kan of wil maken, maakt de student de toets op een ander moment, zonder dat dit ten koste gaat van het aantal toetskansen en zonder dat de opleiding zich moet inspannen om dit binnen een zo kort mogelijke termijn mogelijk te maken. Hierbij kan de opleiding ook kiezen voor een alternatieve toetsvorm, zoals een mondelinge toets, inzien zij van oordeel zijn dat de alternatieve toets voldoende vergelijkbaar is met de schriftelijke toets.

Welke acties vraagt het CvB van de faculteiten?³

College van Bestuur

Het College van Bestuur besluit uiteindelijk, met inachtneming van de overheidsmaatregelen i.v.m. corona, welke deel van het onderwijs op locatie kan doorgaan. Het CvB mandateert de decaan om in samenwerking met de onderwijsdirecteuren de prioritering te bepalen, binnen de kaders van het CvB en van de werkgroep Opstart Onderwijs: welk onderwijs vindt bij voorkeur plaats op locatie en welk onderwijs vindt op afstand plaats? Als er knelpunten blijken te zijn bij de roostering, dan wordt het overleg van de vice-decanen onderwijs met de rector (i.p.v. MO) gebruikt om hier knopen over door te hakken.

Decaan/vice-decaan onderwijs

De vice-decaan onderwijs beslist uiteindelijk namens de decaan welk onderwijs en welke toetsing op locatie doorgaat. De afweging welk onderwijs op locatie aangeboden kan worden, vindt plaats op basis van de kaders zoals beschreven in de kaders van het CvB, het advies van de werkgroep Opstart Onderwijs, het kader van de werkgroep Roostering, de prioritering van de faculteit zelf en in afstemming met het overleg met de veiligheidsregio.

Onderwijsdirecteur

De onderwijsdirecteuren doen in overleg met de docenten voorstellen voor hoe het onderwijs in 2021-2022 plaats vindt. Indien cruciaal onderwijs geen doorgang kan vinden (onderwijs waardoor studenten mogelijk studievertraging oplopen), stemt de onderwijsdirecteur af met de (vice)decaan. De (vice)decaan informeert het College van Bestuur.

De onderwijsdirecteur voert in overleg met de docenten regie over het herontwerp van de onderwijsvormen en indien aan de orde, de toetsing, inclusief het voldoen aan de kwaliteitseisen.

Andere toetsvorm dan beschreven in OER of cursushandleiding

Als een andere toetsvorm gekozen moet worden (die afwijkt van de in de OER of cursushandleiding beschreven toetsvorm), past de decaan de vangnetregeling van art. 8.1 OER toe (*In die gevallen waarin deze regeling niet voorziet, niet duidelijk voorziet of tot kennelijke onredelijke uitkomsten leidt, wordt door of namens de decaan beslist, na de examencommissie te hebben gehoord. Indien de beslissing op basis van de wet behoort tot de bevoegdheden van de examencommissie, stuurt de decaan het verzoek naar de examencommissie ter afhandeling.*).

De decaan mandateert de onderwijsdirecteuren om namens de decaan te bepalen of in verband met de Corona-maatregelen een nieuwe toetsvorm gekozen dient te worden.

Let op: het gaat hier om de didactische keuzes, niet om de keuze of een toets op locatie of op afstand (evt. via online proctoring) plaatsvindt. Dat mandaat blijft bij de decaan, in casu de vice-decaan onderwijs.

De onderwijsdirecteur bepaalt na advies van de betreffende examiner/ cursuscoördinator welke nieuwe toetsvorm gekozen wordt. Bij twijfel of bij de nieuwe toetsvorm de validiteit,

³ Voor UCU en UCR wordt Dean bedoeld waar vice-decaan staat.

betrouwbaarheid en transparantie geborgd blijven, kan de onderwijsdirecteur of de examiner/ cursuscoördinator advies vragen aan Onderwijsadvies & Training, team toetsing en feedback. De onderwijsdirecteur informeert de examencommissie over de aanpassingen.

Examinator/ docent

De examiner (docent/ cursuscoördinator) onderbouwt dat de alternatieve toetsing passend is (dus bij de leerdoelen, de leeractiviteiten en de gegeven instructie past) en geeft aan hoe de kwaliteit van het alternatief geborgd is.

In alle gevallen informeert de docent de studenten zo snel mogelijk over de aanpassing van hun onderwijs en toetsing via de reguliere communicatiekanalen (in ieder geval Blackboard en/of MyTimeTable).

Examencommissie

De examencommissie beoordeelt vanuit haar onafhankelijke kwaliteitsborgende rol of er onoverkomelijke bezwaren zijn tegen de wijze waarop de toetsing wordt ingericht. Als er onoverkomelijke bezwaren zijn, intervenueert zij en overlegt dan met onderwijsdirecteur over een oplossing. Als examencommissie en onderwijsdirecteur er niet uit komen, escaleert de examencommissie naar de decaan.

Online proctoring

Indien er sprake is van een (gedeeltelijke) lockdown is het mogelijk dat kennistoetsen niet op locatie gepland kunnen worden en er geen alternatieve toetsing mogelijk is. Het CvB heeft besloten dat online proctoring ingezet mag worden onder enkele randvoorwaarden.

De docent kan de vice-decaan onderwijs (via de onderwijsdirecteur) vragen of de toets in aanmerking komt voor online proctoring. De vice-decaan onderwijs beslist namens de decaan welke toetsen met online proctoring worden afgenomen.

Het UU-beleid hierover staat op internet: <https://www.uu.nl/onderwijs/kwaliteit-en-innovatie/onderwijs-geven-op-afstand/toetsing-en-online-proctoring> voor medewerkers en <https://students.uu.nl/corona/toetsing> voor studenten. Uitgangspunt bij dit beleid is dat er een zo goed mogelijke balans wordt gevonden tussen het zoveel mogelijk voorkomen van studievertraging en het waarborgen van de privacy.

We hanteren het volgende afwegingskader om te bepalen of een toets in aanmerking komt voor online proctoring.

Online proctoring kan alleen ingezet worden als er geen alternatieve mogelijkheden zijn:

1. Hoofregel is dat de toets plaatsvindt op locatie.
2. Indien de toets niet op locatie kan plaatsvinden, wordt er gekeken naar alternatieve vormen van toetsing. Dit verdient de voorkeur boven het verzetten van de toets: zodoende kan studievertraging worden voorkomen. Voorbeelden waarom een toets niet op locatie kan plaatsvinden zijn:
  - de student bevindt zich in het buitenland;
  - er is ten gevolge van de overheidsmaatregelen m.b.t. COVID-19 te weinig ruimte op locatie;
  - de gezondheid van de student laat het niet toe, of
  - de student mag niet naar de locatie komen door een lockdown of quarantaine.

Mogelijke alternatieven:

- a. er is een andere vorm van toetsing mogelijk om de leerdoelen van de cursus te toetsen, zoals openboektentamens, take home tentamens, essays, een mondeling, tussentijds toetsen d.m.v. opdrachten, formatieve opdrachten etc.;
  - b. er zijn alternatieve maatregelen om fraude te voorkomen, bijvoorbeeld: een lichtere vorm van online surveilleren; het stellen van een korte tijdlimiet voor het maken van de toets (al dient dit bij studenten niet te leiden tot te veel stress of tijdsproblemen); na de toets steekproefsgewijs individuele videogesprekken voeren over de toets; verschillende varianten van de toets afnemen, zodat de studenten niet eenzelfde volgorde of niet een identieke (maar wel vergelijkbare) vragenlijst hebben, etc.
  - c. De alternatieven beschreven onder a en b bieden geen volwaardige oplossing. In dat geval kan gekozen worden voor 3:
3. Online proctoring, afgenomen volgens dit protocol en de privacyverklaring UU.

Studenten krijgen minimaal twee weken voor het afnemen van de toets bericht, indien het een toets met online proctoring betreft. Indien een student zwaarwegende bezwaren heeft tegen het

afnemen van de toets via online proctoring, krijgt de student een alternatief aangeboden of wordt een andere oplossing gezocht. De student dient dat uiterlijk vijf werkdagen voor de toetsafname door te geven aan de cursuscoördinator.

Adviezen en handreikingen voor het vormgeven van onderwijs op afstand tijdens een (gedeeltelijke) lockdown

Prioritering werkzaamheden

We vragen iedereen zich in te spannen om alternatieve onderwijsvormen te realiseren, ook als dit extra tijd en moeite kost en daarmee ten koste gaat van andere werkzaamheden (m.u.v. zorgtaken van medisch personeel). We vragen dit ook aan medewerkers die in thuisisolatie zitten maar niet ziek zijn. We vragen leidinggevenden om alert te zijn op de werkdruk bij hun medewerkers en indien noodzakelijk in de prioritering van werkzaamheden onderwijs voorrang te geven boven andere werkzaamheden.

Ziekte

Het CvB realiseert zich dat door COVID-19 wellicht meer onderwijzend personeel dan gebruikelijk ziek zal zijn. Het CvB vraagt leidinggevenden om zoveel mogelijk voor vervanging te zorgen, zeker indien het cruciaal onderwijs betreft (onderwijs waardoor studenten mogelijk studieovertraging oplopen).

Ook onder studenten zullen wellicht meer zieken zijn dan gebruikelijk. Onderwijs (in alternatieve vorm) gaat ook door voor kleinere groepen studenten; zieke studenten maken zoals gebruikelijk aangepaste afspraken over het volgen en/of inhalen van onderwijs.

Didactiek

Op de UU internetpagina staat informatie op onderwijs op afstand: <https://www.uu.nl/onderwijs/kwaliteit-en-innovatie/onderwijs-geven-op-afstand>. Hier staat meer informatie over hoe je invulling kunt geven aan alternatieve onderwijsmethoden en toetsvormen. Deze pagina wordt continu geüpdatet.

Alternatieve onderwijsvormen hoeven niet heel innovatief te zijn. We vragen docenten om te bekijken op welke alternatieve manieren ze studenten kunnen begeleiden, vragen kunnen beantwoorden, onderwijs kunnen geven en kunnen toetsen. Er is veel mogelijk aan nieuwe onderwijsvormen, maar dat is nadrukkelijk geen doel op zich.

Aanwezigheid op locatie

- Het kader stelt dat studenten die (nu nog) geen onderwijs op locatie kunnen of willen volgen, in staat worden gesteld om onderwijs (incl. toetsing) op alternatieve wijze te volgen, bijvoorbeeld op afstand of op een later moment (dat mag ook in een later semester zijn).
Studenten die geen onderwijs op locatie kunnen volgen, zijn bijvoorbeeld: studenten die tot een risicogroep behoren, studenten met (huisgenoten met) symptomen passend bij een besmetting van COVID-19 en studenten die in het buitenland verblijven.
Studenten die geen onderwijs op locatie willen volgen, zijn bijvoorbeeld: studenten met angst voor besmetting.
Faculteiten informeren hun studenten waar zij zich moeten melden indien zij (structureel) geen onderwijs (incl. toetsing) op locatie kunnen of willen volgen. Bij incidentele ziekte gelden de gebruikelijke afspraken binnen faculteiten over het afmelden voor onderwijs en toetsen.
- In geval van een toets op locatie geeft de docent minimaal twee weken voorafgaand aan de toets door aan de studenten van de cursus dat de toets op locatie plaats zal vinden. Biedt een opleiding een toets op locatie aan? Dan is daar bewust voor gekozen, omdat de stof niet goed op afstand en/of online kan worden getoetst. We gaan er dan ook vanuit dat studenten aanwezig zijn op locatie om de toets te maken. Faculteiten / opleidingen stellen nadere regels op over hoe zij omgaan met studenten die *op het geplande moment* geen toets op locatie willen maken. Gezocht wordt naar een alternatief, maar dat alternatief is niet noodzakelijkerwijs het maken van dezelfde toets op afstand. Te denken valt bijvoorbeeld aan het meedoen aan een reeds geplande vervangende toets of een vervangende toets op locatie op een later moment.
Als studenten vanwege quarantaine niet de mogelijkheid hebben om de toets op locatie te maken, behouden zij hun recht op een eerste toetskans (en op een reparatietoets). Opleidingen kunnen in dat geval studenten de mogelijkheid bieden om de toets via online

proctoring te maken, indien dit technisch en qua ondersteuning mogelijk is. Indien de student de toets niet via online proctoring kan of wil maken, maakt de student de toets op een ander moment, zonder dat dit ten koste gaat van het aantal toetskansen en zonder dat de opleiding zich moet inspannen om dit binnen een zo kort mogelijke termijn mogelijk te maken. Hierbij kan de opleiding ook kiezen voor een alternatieve toetsvorm, zoals een mondelinge toets, inzien zij van oordeel zijn dat de alternatieve toets voldoende vergelijkbaar is met de schriftelijke toets.

Toetsing

Het kan zijn dat deze nieuw gekozen toets- en/of beoordelingsvorm niet strookt met de oorspronkelijk beschreven toets- en/of beoordelingsvorm in de OER. Echter, de OERen bevatten een vangnetregeling⁴. Het CvB acht deze vangnetregeling van toepassing indien de toets- en/of beoordelingsvorm aangepast moet worden i.v.m. COVID-19. Zie hiervoor de aparte notitie 'Alternatieve toetsing i.v.m. corona' (zie bijlage 1). We vragen examencommissies om te waarborgen dat de nieuw gekozen toets- en/of beoordelingsvorm voldoet aan onze kwaliteitseisen. Indien dat het geval is, behoort de examencommissie hiermee in te stemmen in lijn met de vangnetregeling in de OER.

Daarnaast kan het zijn dat het nakijken van alternatieve toetsen langer duurt dan gebruikelijk. Mochten examinatoren verwachten dat zij de standaard nakijktermijn van 10 werkdagen niet halen, dan moeten zij contact opnemen met de onderwijsdirecteur/examencommissie (zie facultaire OERen⁵ met wie precies contact opgenomen moet worden). De examinerator kan samen met de onderwijsdirecteur/examencommissie vaststellen dat er sprake is van overmacht en een nieuwe nakijktermijn vaststellen en communiceert dit naar de betreffende studenten. Het CvB acht de COVID-19 uitbraak een legitieme vorm van overmacht.

Onderwijs op afstand en privacy

Door de snelle overgang op (gedeeltelijk) onderwijs op afstand is inzet van software gewenst, waarbij sommige software voorheen nog niet of niet op grote schaal is ingezet binnen de UU. Bij de inzet van deze software vindt de UU het belangrijk dat de privacy van studenten en medewerkers gewaarborgd is.

De afgelopen periode heeft de UU versneld controles doorlopen op privacy-risico's van de meest gebruikte tools en eventuele benodigde maatregelen genomen. Hieruit is het volgende voortgekomen:

- Mentimeter wordt gedoogd tot begin periode 1. Er wordt z.s.m. bekend gemaakt of verlenging met Mentimeter mogelijk is.
- Peergrade wordt gedoogd t/m eind periode 1. Eduflow wordt waarschijnlijke opvolger.
- Pitch2Peer is positief beoordeeld en kan veilig voor onbepaalde tijd worden ingezet.
- Het gebruik van Zoom wordt nog steeds afgeraden, maar wel gedoogd t/m 31 augustus.

Docenten kunnen algemene instructies over het veilig werken met persoonsgegevens vinden op internet: <https://intranet.uu.nl/privacy-bij-de-uu-0> Voor sommige software kunnen privacy risico's geminimaliseerd worden met specifieke instellingen. De UU werkt eraan om hierover instructies op te nemen in de handleidingen voor de desbetreffende software, voor zover dat nog niet het geval is.

Docenten kunnen voor advies over de inzet van tools of aanvullende vragen over privacy bij onderwijssoftware terecht bij Teaching Support. Meer informatie over Teaching Support is te vinden op internet: <https://www.uu.nl/onderwijs/kwaliteit-en-innovatie/onderwijs-geven-op-afstand/contact-teaching-support>

---

⁴ Model OER bachelor en master artikel 8.1: In die gevallen waarin deze regeling niet voorziet, niet duidelijk voorziet of tot kennelijke onredelijke uitkomsten leidt, wordt door of namens de decaan beslist, na de examencommissie te hebben gehoord. Indien de beslissing op basis van de wet behoort tot de bevoegdheden van de examencommissie, stuurt de decaan het verzoek naar de examencommissie ter afhandeling.

⁵ Model OER bachelor en master artikel 5.9: Indien het oordeel door overmacht niet binnen deze termijn beschikbaar is, dient de examinerator dit te communiceren naar de student. Hierbij dient een indicatie gegeven te worden van het moment waarop het oordeel zal worden vastgesteld. Overmacht kan slechts worden vastgesteld in overleg met de examencommissie/onderwijsdirecteur (doorhalen wat niet van toepassing is).

Bijlage 1: Borging van kwaliteit van toetsen op afstand

maatregelen om fraude daarbij te voorkomen bij het vervangen van een schriftelijke toets door een thuis te maken toets

Anton van den Hoeven, 25 maart 2020, update 13 oktober 2020

Uitgangspunten

- Waar enigszins mogelijk, vindt (alternatieve) toetsing van cursorisch onderwijs doorgang. Alternatieve toetsing is gewenst boven het verzetten van toetsen. De maatregelen m.b.t. Corona zullen nog geruime tijd duren en het is in het belang van de studenten dat hun studie zo veel mogelijk doorgang kan vinden.
- Onderwijsdirecteur en examencommissie stemmen af over alternatieve vormen van toetsing, zodat er een goede afweging plaatsvindt aan de hand van de toetstechnische aspecten, de praktische mogelijkheden in deze uitzonderlijke situatie en vanuit de overweging dat de aanpassingen niet in het nadeel van de student zijn.
- Wij gaan uit van vertrouwen, en niet van het slechtste in de mens. Studenten willen in principe vooral leren en niet frauderen.
- Wel nemen wij maatregelen om frauderen zo veel mogelijk tegen te gaan en te ontmoedigen. Deze maatregelen moeten uitvoerbaar en werkbaar zijn voor docenten.
- Alle plagiaat- en fraudevermoedens moeten aan de examencommissie gemeld worden. Bij aanwijzingen van grootschalige fraude kan de examencommissie zoals gebruikelijk de gehele toets ongeldig verklaren.
- Het is goed om de maatregelen uit te wisselen en af te stemmen, zodat er zo min mogelijk verschil ontstaat tussen faculteiten.
- De onderwijsdirecteuren/BoSsen hebben hierin een leidende rol. Het is goed dat zij de regie voeren en dat de examencommissies daarop toezien vanuit hun kwaliteitsborgende rol.

Bevoegdheden

College van Bestuur:

- heeft kaders vastgesteld over wanneer onderwijs (incl. toetsing) op locatie of op afstand plaatsvindt. Het CvB vindt het belangrijk dat het onderwijs waar mogelijk op alternatieve wijze door kan gaan om zoveel mogelijk studievertraging bij studenten te voorkomen.

Decaan:

- past vangnetregeling art. 8.1 OER toe:
In die gevallen waarin deze regeling niet voorziet, niet duidelijk voorziet of tot kennelijke onredelijke uitkomsten leidt, wordt door of namens de decaan beslist, na de examencommissie te hebben gehoord. Indien de beslissing op basis van de wet behoort tot de bevoegdheden van de examencommissie, stuurt de decaan het verzoek naar de examencommissie ter afhandeling.
- mandateert de onderwijsdirecteuren om namens de decaan te bepalen of in verband met de Corona-maatregelen een nieuwe toetsvorm gekozen dient te worden (die afwijkt van de in de OER of cursushandleiding beschreven toetsvorm).

Onderwijsdirecteur:

- voert regie over het herontwerp, inclusief het voldoen aan de kwaliteitseisen en bepaalt na advies van de betreffende examinerator/ cursuscoördinator welke nieuwe toetsvorm gekozen wordt
- kan bij twijfel of bij de nieuwe toetsvorm de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie geborgd blijven, advies vragen aan Onderwijsadvies & Training, team toetsing en feedback
- Informeert de examencommissie over de aanpassingen.

Examinator (docent/ cursuscoördinator):

- onderbouwt dat de alternatieve toetsing passend is (dus bij de leerdoelen, de leeractiviteiten en de gegeven instructie past), geeft aan hoe de kwaliteit van het alternatief geborgd is.

Examencommissie:

- beoordeelt vanuit haar onafhankelijke kwaliteitsborgende rol of er onoverkomelijke bezwaren zijn tegen de wijze waarop de toetsing wordt ingericht
- Interveniet als er onoverkomelijke bezwaren zijn: overlegt dan met onderwijsdirecteur over een oplossing
- escaleert naar de decaan als examencommissie en onderwijsdirecteur er niet uit komen.

Randvoorwaarden

- Online proctoring wordt in beperkte mate ingezet als er geen mogelijkheid is om de kennistoets op de universiteit zelf te maken en de toets niet om te zetten is in een alternatieve toets, zoals een openboektentamen, take home tentamen, essay of een mondeling. De opleiding kan ervoor kiezen om online proctoring in te zetten als facilititeit om ook in die gevallen studievertraging zoveel mogelijk te beperken. Het UU-beleid over online proctoring staat op internet: <https://www.uu.nl/onderwijs/kwaliteit-en-innovatie/onderwijs-geven-op-afstand/toetsing-en-online-proctoring> voor medewerkers en <https://students.uu.nl/praktische-zaken/corona-en-onderwijs/toetsing> voor studenten

Risico's bij thuis de toets maken

- Studenten kunnen thuis bronnen raadplegen, waar je geen controle over hebt.
- Studenten kunnen samenwerken: fysiek, maar ook online, bijvoorbeeld via de computer of smartphone.
- Vragen in de toets liggen 'op straat'. Dat betekent dat niet alle vragen kunnen worden hergebruikt, een klein deel waarschijnlijk nog wel (de richtlijn is vaak: niet meer dan 25%).

Mogelijke maatregelen (bij voorkeur in combinatie gehanteerd)

1. De student ondertekent een standaardverklaring dat deze het tentamen maakt volgens de geldende voorwaarden, zoals zonder contact met anderen, en alleen met gebruik van toegestane hulpmiddelen (= vooral psychologisch en niet zozeer een daadwerkelijke preventie van fraude). In deze verklaring is tevens vermeld dat studenten achteraf aanvullend mondeling getoetst kunnen worden, of bevraagd kunnen worden over hun antwoorden op de toets (zie ad 11).
2. bij online tentamens/toetsen die beperkt zijn in de tijd, kunnen studenten zich tot uiterlijk 15 minuten voor aanvang ziekmelden. Anders zou de situatie ontstaan dat ze eerst de toets bekijken en dan beslissen of ze die wel/niet gaan maken.
3. De docent maakt meerdere versies van de vragen, zodat studenten niet allemaal hetzelfde tentamen maken. Verschillende versies kan ook zijn:
  - verschillende vraagvolgorde;
  - één aspect bij een casusvraag net wat anders opschrijven;
  - bij interpretatie van een grafiek de waarden laten verschillen, etc.
 Echt verschillende vragen ontwerpen is bewerkelijk: de kwaliteit van de vragen moet dan heel goed in beeld zijn zodat studenten echt vergelijkbare tentamens hebben (parallele toetsen).
4. Indien mogelijk: hanteer toetsing die zich richt op inzicht/reflectie en niet op reproductie. Daarbij geldt dat de toetsing moet voldoen aan constructive alignment: de leerdoelen moeten afgestemd zijn met de leeractiviteiten van de cursus en de toetsing moet aansluiten op de leerdoelen en de leeractiviteiten, ook qua niveau.
5. Als de eindtoets niet op een afdoende manier kan worden afgenomen en er zijn deelttoetsen beschikbaar die beter aan de vereisten voldoen dan kan het gewicht van al eerder afgenomen deelttoetsen/inleveropgaven verhoogd worden.
6. Onderwijsdirecteuren kunnen overwegen of het mogelijk is om leerdoelen op programmaniveau te toetsen, indien het niet mogelijk is om online te toetsen of alle leerdoelen uit de cursus zijn gerealiseerd. Voor programmatisch toetsen, zie <https://educate-it.uu.nl/programmatisch-toetsen> .
7. Bij kleine groepen: overweeg een mondeling tentamen, evt. naar aanleiding van vooraf ingeleverd schriftelijk werk.
8. Tentamen is "open boek" tentamen (vanwege het gegeven dat opzoeken van informatie vrijwel niet te verhinderen is).
9. Tijd: het tentamen moet in beperkte tijd gemaakt worden. De tijd voor de toets wordt niet te ruim bemeten zodat studenten geen tijd hebben voor uitvoerig opzoekwerk of overleg. Tijdsdruk creëert echter ook stress bij studenten. Het is bij het bepalen van de beschikbare

tijd van belang het evenwicht te bewaren tussen de twee belangen: fraudepreventie en voorkomen van te veel stress bij studenten.

Voorts is het bij het plannen van de toetsen die op hetzelfde moment moeten plaatsvinden, zaak om rekening te houden met het gegeven dat er studenten in verschillende tijdzones kunnen zitten, bijvoorbeeld de internationale studenten die naar huis zijn gegaan. Als een student de toets eerder aflegt dan anderen, is het goed om betrokkene een geheimhoudingsovereenkomst te laten tekenen waarin de student verklaart dat hij/zij de vragen en antwoorden niet deelt met anderen.

10. Opdrachten worden ingeleverd via Blackboard, waarbinnen Urkund ondersteuning biedt bij de plagiaatcontrole door de docent. Remindo kent (nog) geen plagiaatcontrole.
11. De studenten worden vooraf geïnformeerd (zie 1) dat een subset van de studenten achteraf ook aanvullend mondeling getoetst kan worden, of bevroegd kan worden over hun antwoorden op de toets. De subset van studenten kan als volgt worden samengesteld:
  - een groep studenten die door een willekeurige steekproef is bepaald,
  - eventueel aangevuld met 'verdachte of opvallende' gevallen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie dat een paar studenten die nooit hoger dan een 6 scoorden en die in de cursus bepaald niet actief waren, nu de online toets helemaal foutloos maken.De aanvullende mondelinge toetsen zijn een middel om de betrouwbaarheid van de toets te checken. Als uit de mondelinge bevestigingen naar voren komt dat er te veel twijfels zijn over de betrouwbaarheid van de toets als zodanig, kan de examencommissie de gehele toets ongeldig verklaren of bepalen dat er een aanvullende toetsing noodzakelijk is voor het eindcijfer kan worden vastgesteld.
12. Hanteer een eenvoudige vorm van online toezicht (dat is iets anders dan de echte online proctoring) door de student te vragen om met diens telefoon als camera zichzelf in beeld te houden in een applicatie waarbij de docent de hele groep kan monitoren (bijvoorbeeld teams). Hier zal een preventief effect van uit gaan. Bij vraagtekens/ incidenten gedurende de toetsing kan de docent maatregel 11 toepassen.
Het online toezicht zal niet haalbaar zijn in het geval van grote groepen studenten:
  - via Teams kan de docent niet meer dan 49 studenten tegelijk in beeld zien en je kunt niet bepalen welke studenten je ziet;
  - in Starleaf kun je maximaal 20 studenten tegelijk in beeld hebben.
13. Voor 'high stake' kennistoetsen (d.w.z. waarbij de consequenties van zakken of slagen groot zijn) en waarbij leerdoelen worden getoetst die niet op een andere manier of moment getoetst zijn/worden), gericht op reproductiekennis, voor grote groepen studenten, zullen bovenstaande maatregelen onvoldoende soelaas bieden. Daarvoor is niet direct een oplossing voorhanden anders dan toetsen op locatie of online proctoring.
14. Waar bovenstaande oplossingen niet tot een afdoende oplossing leiden:
  - nu het blok afsluiten met een tussentoets, en aan het eind van het jaar mondeling (Teams) een soort "comprehensive exam" afnemen over meerdere vakken. De cursusresultaten zijn dan pas definitief behaald na het met goed gevolg afleggen van het comprehensive exam.
  - als laatste redmiddel: uitstel naar een later tijdstip.